

In memoriam Ir. Frederik Willem Malsch

Op 17 maart 1968 is ir Frederik Willem Malsch van ons heengegaan.

Hij werd geboren op 20 mei 1894 in Keulen en volgde in Helmond, waarheen zijn ouders reeds in zijn geboortjaar waren verhuisd, de lagere school en gedurende 3 jaar, de H.B.S., die hij in Nijmegen afmaakte. Hier reeds legde hij een zò grote belangstelling voor de natuur aan de dag, dat de directeur van de Nijmeegse H.B.S. hem adviseerde in Wageningen tropische landbouw te gaan studeren. De heer Malsch volgde dit advies op en behaalde in september 1918, als een der eersten in den lande, de ingenieurstitel aan de Landbouwhogeschool.

Het natuur- en landschapsschoon in Nederland hebben de heer Malsch altijd na aan het hart gelegen. Misschien was dit de reden dat hij, toen hij vernam dat het Staatsbosbeheer een Wagenings ingenieur zocht die in het bijzonder belast zou worden met de werkzaamheden in verband met de Noord-Boswet, zijn voorbereidingen voor het vertrek naar het voormalig Nederlands Indië, om daar een loopbaan bij het Boswezen te gaan volgen, staakte, om op 16 november 1918, in dienst te treden van het Staatsbosbeheer aan welke dienst hij tot aan de dag van zijn pensionering op zaterdag 30 mei 1959 zijn beste krachten heeft gewijd.

De loopbaan van de heer Malsch, die het waarschijnlijk ongeslagen record telt van 17 overplaatsingen, weerspiegelt de veelzijdigheid van zijn gaven en interessen en zijn grote werkkracht. Reeds van 1918 af verrichtte hij, naast de taak waarvoor hij eigenlijk was aangesteld, bijzonder veel werkzaamheden in algemene dienst; het zwaartepunt van zijn activiteiten in de buitendienst ligt tussen de jaren 1922 en 1931, toen hij als houtvester op vele plaatsen, vooral in Drente en Brabant werkzaam was.

In 1931 zou hij benoemd worden tot directeur van het Rijksbosbouwproefstation dat echter, wegens de bezuiniging van de crisisperiode van 1929—1935, geheel werd opgeheven. De heer Malsch werd toen echter houtvester in algemene dienst en secretaris van de Bosraad, hetgeen zijn overplaatsing naar Utrecht inhield.

Het uitbreken van de 2e wereldoorlog had tot gevolg dat de toenmalige directeur van het Staatsbosbeheer, Van Steijn, zo zwaar belast werd, dat de heer Malsch, die inmiddels op 1 november 1933 tot inspecteur was bevorderd

en op 1 september 1937 was benoemd tot waarnemend directeur, zeer veel van het werk dat destijds des directeurs was, moest overnemen.

De activiteiten van de heer Malsch beperkten zich niet tot binnenlandse aangelegenheden: zo maakte hij in 1945 deel uit van de Nederlandse delegatie die meewerkte aan de oprichting van de FAO; nog vele malen daarna heeft hij Nederland in het buitenland vertegenwoordigd.

Op 30 september 1949 volgde de heer Malsch dr Van Steijn op als directeur van het Staatsbosbeheer en als productie-commissaris voor de bosbouw en de houtteelt. De periode na de tweede wereldoorlog, waarin de heer Malsch als directeur het Staatsbosbeheer heeft geleid was bepaald geen gemakkelijke tijd; de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie deed haar intrede in de bosbouw, de dienst groeide steeds meer uit, nieuwe inzichten met betrekking tot het te voeren beleid op het gebied van bosbouw, landschapsbouw en de bescherming van de natuur en haar hulpbronnen braken baan. Dit alles vroeg om een passend antwoord, dat de grondige voorbereidingen werd gevonden in het Besluit Staatsbosbeheer 1956. Hierbij werd in grote lijnen het Staatsbosbeheer verdeeld in 4 dienstvakken voor: domeinbeheer, algemene bosbouwkundige taken, natuurbescherming en landschapsverzorging. De heer Malsch, die doordrongen was van de noodzaak van specialisatie, onderkende ook het hieraan verbonden gevaar van naast elkaar werken in plaats van met elkaar. Hij heeft dan ook in grote mate het team-work bevorderd.

Omdat hij immer de natuurwetenschap heeft gezien als het fundament voor duurzaam bos en „gezonde” natuur, moet het hem bijzonder veel voldoening hebben geschonken dat bij de reorganisatie van 1956 het Rijksinstituut voor Veldbiologisch Onderzoek ten behoeve van het Natuurbehoud, het Rivon, werd ingesteld.

Ook als directeur van een steeds groeiend Staatsbosbeheer beperkte hij zich niet tot het zuivere directeurschap van zijn dienst; ondanks zijn zware taak wist hij door zijn veelzijdige kennis en grote werkkraft anderen te inspireren. Zo leverde hij een actieve bijdrage in de vele commissies en werkgroepen waarvan hij voorzitter of lid was. Ik noem er slechts enkele van de vele: lid van de Voorlopige Natuurbeschermingsraad en van de Juridische Commissie van de Voorlopige Natuurbeschermingsraad, voorzitter van het bestuur van het Bosbouwproefstation, lid van de raad van beheer van de Kennemer Duinen, adviserend lid van de Centrale Cultuurtechnische Commissie, voorzitter van de Commissie Wateronttrekking aan de Bodem, bestuurslid van het Phytopathologisch Laboratorium „Willie Commelin Scholten”, lid van de Centrale Commissie voor de Drinkwatervoorziening en van de Nederlandse Kastelenstichting, bestuurslid van de Stichting Natuurmonument De Beer, dagelijks bestuurslid van het Boschap, lid van het hoofdbestuur en bestuurslid van het Nederlandse Vereniging tot bescherming van vogels en het Itbon.

Voorts had de heer Malsch zitting in het dagelijks bestuur van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland en in de besturen van de verschillende landschappen, terwijl hij van 1931—1936 secretaris en van

1947—1950 voorzitter was van de Koninklijke Nederlandse Bosbouwvereniging.

Enkele van deze functies bekleedde hij ook nog in de jaren na zijn pensionering.

De heer Malsch had vele jaren zitting in de Redactie van het Nederlands Bosbouw Tijdschrift (1929 tot 1950). Van zijn hand verschenen vele publicaties van algemene en bosbouwtechnische aard, de meeste in dit tijdschrift.

Op 30 april 1949 werd ir Malsch benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau, op 16 november 1958 tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Ir Malsch was een gevoelig mens, hoffelijk en hulpvaardig, een man van grote eruditie, trouw aan zijn hoge principes. Onder alle omstandigheden bleef hij de medemens centraal zien. Hij paarde een hoge intelligentie aan grote ijver en plichtsgetrouwheid. Ook als directeur droeg hij grote kennis van het gebeuren in de dienst, hetgeen in overeenstemming was met zijn zin voor details, zonder ooit de grote lijnen uit het oog te verliezen. Met het heengaan van Frederik Willem Malsch blijft voor vele van zijn vrienden en collega's de herinnering aan een rechtschapen en bekwaam gevoelsmens, die als humaan chef geliefd was bij zijn medewerkers.

Hij ruste in vrede.

A. Stoffels